

GÖNCZ ÁRPÁDNÉ-DÍJ Alapító Okirata

módosításokkal egységes szerkezetben

A Göncz Árpádné-díj célja, hogy elismerje azon hazai, a tudományos és a gyakorlati élet területén elkötelezett, legkiválóbb szakemberek munkásságát, akik több éve a fogyatékos személyek önálló életvitelének támogatásáért dolgoznak, és a fogyatékos személyekkel közösen végzett – a társadalmi befogadás és részvétel elveit szolgáló – tevékenységükkel hozzájárulnak egy befogadóbb társadalom létrehozásához.

Az évente megítélésre kerülő díj:

- emléklakettből,
- a díj kiadását igazoló elismerő dokumentumból és
- pénzjutalomból áll (nettó 250 000 – 250 000 Ft összegben, melynek forrását az ELTE BGGYK és a KézenFogva Alapítvány éves költségvetése egyenlő arányban biztosítja).

A díjra jelöltek köre:

Magyarország közigazgatási területén életvitelszerűen élő természetes személyek

• Tudományos kategóriában díjra jelöltek köre:

A Tudományos kategóriában azon szakemberek díjazandók, akik tudományos munkájukkal és kutatásaikkal érdemben járulnak hozzá a fogyatékos személyek társadalmi befogadásához. A jelölt a tudományos és/vagy a gyakorlati élet területén tevékenykedő olyan kiváló szakember, aki Magyarországon több éve elkötelezetten dolgozik a fogyatékos személyek önálló életvitelének támogatásáért, munkásságát az alábbi értékek és eredmények fémjelzik:

- Iskolateremtő munkásság: Olyan nagy formátumú, új, hivatkozott módszertan, elmélet vagy megközelítés kidolgozója, amely széles körű szakmai elismerést nyert.
- Publikációs tevékenység: Eredményeit a tudományos közösség és a társadalmi nyilvánosság számára egyaránt hozzáférhetővé teszi. A fogyatékosügy, vagy ahhoz kapcsolódó valamely tudományterületen elismert hazai és nemzetközi folyóiratokban megjelent, legalább 10 (tíz) önálló vagy társszerzős tudományos publikáció szerzője.
- Társadalmi disszemináció: Tudományos munkássága mellett elkötelezett a szakmai ismeretek közérthető átadása és a társadalmi szemléletformálás iránt is.

- Közösségi és szakmai hatás: Szakterületének széles körben elismert, meghatározó képviselője, akinek munkásságát magas szintű igényesség és iskolateremtő szemléletmód jellemzi. Példamutató szakmai életútjával, elkötelezettségével maradandó értéket teremt, meghatározó és irányadó hatást gyakorolva a szakma jelenlegi és jövőbeli generációira.
- Szakmai és társadalmi elismertség: A jelölést erősítik a jelölt tevékenységének elismertségét tükröző korábbi díjak, oklevelek, tanúsítványok, méltatások vagy recenziók, melyek a személy szakmai és társadalmi presztízsét igazolják.

- **Társadalmi részvételiség kategóriában díjra jelöltek köre:**

Társadalmi részvételiség – gyakorlati/innovációs - kategóriában azon szakemberek díjazhatók, akik innovatív együttműködések, rendszerszintű eljárásmodok, módszerek és megoldások, valamint közös tervezésű termékek és szolgáltatások létrejöttét segítik elő, azok megszületésében pedig kezdeményező és meghatározó szerepet vállalnak.

A jelölt a tudományos és/vagy a gyakorlati élet területén tevékenykedő olyan kiváló szakember, aki Magyarországon több éve elkötelezetten dolgozik a fogyatékos személyek önálló életvitelének támogatásáért, munkásságát pedig az alábbi értékek és eredmények fémjelzik:

- Innováció és adaptáció: Új eljárások és módszerek kidolgozásán, bevezetésén, valamint azok gyakorlati alkalmazásán dolgozik. Tevékenységét a tudományos közéletben és a szakemberképzésben is hitelesen képviseli, kiemelt figyelmet fordítva arra, hogy a fejlesztett megoldások az érintettek számára hozzáférhetővé váljanak.
- Rendszerszintű megoldások: Elősegíti az innovatív együttműködések és rendszerszintű eljárási módok, módszerek, megoldások, valamint együttes tervezésű szolgáltatások és/vagy termékek létrejöttét; ezek megvalósításában kezdeményező és meghatározó szerepet tölt be.
- Kezdeményező és meghatározó szerepet vállal az innovatív együttműködésekben, valamint a fogyatékos személyekkel együtt tervezett (co-design) szolgáltatások, termékek és eljárásmodok létrehozásában.
- Részvételen alapuló munka: A fogyatékos személyekkel közösen végzett a társadalmi befogadás és részvétel elveit szolgáló munkássága során aktívan támogatja az érintettek önálló életvitelét. Munkásságát a fogyatékos emberekkel és közösségekkel közösen megvalósított alkotófolyamatok, tevékenységek jellemzik, a participáció (bevonódás) a teljes folyamatban hangsúlyosan jelen van.
- Fenntarthatóság és társadalmi hatás: Tevékenysége hozzájárul a szakterület rendszerszintű változásaihoz. Az általa bevezetett eljárások nem csupán egyedi esetek, hanem más intézmények vagy közösségek számára is adaptálható, fenntartható módszertani mintaként szolgálnak. Tevékenységével érdemben hozzájárul ahhoz, hogy a szakterületen rendszerszintű változások induljanak el, vagy fenntartható módon gyökeret verjenek.

- Széles körű disszemináció, társadalmi inklúzió és láthatóság: Eredményeit és tevékenységét a nyilvánosság számára transzparens módon, széles körben hozzáférhetővé teszi (közösségi média aktivitás, társadalmi szerepvállalás és egyéb nyilvános megjelenések révén), megszólítva a tágabb közönséget is.
- Szakmai és társadalmi elismertség: A jelölést erősítik a jelölt tevékenységének elismertségét tükröző korábbi díjak, oklevelek, tanúsítványok, méltatások vagy recenziók, melyek a személy szakmai és társadalmi presztízsét igazolják.

- a tudományos és/vagy a gyakorlati élet legkülönbözőbb területein dolgozó olyan kiváló szakemberek, akik Magyarországon több éve

o a fogyatékos személyek önálló életvitelének támogatásáért dolgoznak és

o a fogyatékos személyekkel közösen végzett – a társadalmi befogadás és részvétel elveit szolgáló - kutatási vagy gyakorlati tevékenységükkel,

o új eljárások, módszerek bevezetésén, a gyakorlatba történő átültetésén dolgoznak, melyet mind a tudományos közélet, mind a szakemberképzés

területén képviselnek,

o innovatív együttműködések és rendszer szintű eljárási módok, módszerek, megoldások, együttes tervezésű szolgáltatások és/vagy termékek létrejöttét segítik elő, azok megszületésében kezdeményező és meghatározó szerepet

játszanak.

A díjra jelölők köre:

- természetes személyek, illetve csoportjaik (kiemelt figyelemmel a fogyatékosággal élő személyekre és közösségeikre, valamint a szülőközösségekre),
- magyarországi székhelyű, illetve Magyarországon működő
  - központi költségvetési szerv,
  - helyi önkormányzat (helyi önkormányzatok társulása),
  - civil szervezet (alapítvány, egyesület), nonprofit gazdasági társaság,
  - szakmai és érdekvédelmi, érdekképviseleti szervezetek képviselői és/vagy munkatársi közössége,
  - egyházi jogi személy,
  - egyéni vállalkozó,
  - a fentiekben nem említett egyéb jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, illetve ezen szervezetek intézményeinek vezetői, munkatársi közösségei.

A díjra történő jelölés formája, határideje:

- elektronikus úton a jelöléshez a KézenFogva Alapítvány honlapján közzétett jelölési adatlap kitöltésével, valamint a jelölt személy természetes személyazonosító adatainak a jelölés

céljából történő kezeléséhez való hozzájáruló nyilatkozatának a KézenFogva Alapítványhoz történő benyújtásával, továbbá a jelöléshez szükséges (alább részletezett dokumentumok fenti címre való eljuttatásával) minden naptári év **május 31-ig**.

A jelölésnek tartalmaznia kell a továbbiakat is:

- a jelölt személy természetes személyazonosító adatainak a jelölés céljából történő kezeléséhez való hozzájáruló nyilatkozatát, továbbá
- a jelölési kategória megjelölését (Tudományos kategória vagy Társadalmi részvételiség kategória)
- **Összefoglaló ismertetés (maximum 1000 karakter):** a jelölt(ek) szakmai életútjának és a jelölésre érdemes tevékenységének – a díj díjazási kategóriánként bemutatott céljának megfelelő – releváns összefoglaló ismertetése.
- **Tudományos kategóriában a jelölt személye és szakmai tevékenysége bemutatása (maximum 1 db A/4-es oldalon):** A díj odaítélésére érdemes szakmai tevékenység, tudományos munkásság bemutatása. A jelölés részeként kérjük a díj odaítélésére érdemes szakmai és kutatói életmű, illetve konkrét tudományos produktumok összefoglaló bemutatását, különös tekintettel a publikált művekre (kutatások, tanulmányok, elméleti modellek stb.), amelyek meghatározóak a fogyatékosügy területén. A tudományos munkásság megismerését segítő források (publikációs lista, online elérhető tanulmányok linkjei, kötetek borítófotói vagy digitális másolatai) becsatolása (számszerűen legalább 10 publikáció a szerzőtől).
- **Társadalmi részvétel kategóriában a jelölt személye és szakmai tevékenysége bemutatása (maximum 1 db A/4-es oldalon):** A díj odaítélésére érdemes szakmai tevékenység, gyakorlati innováció bemutatása. A jelölés részeként kérjük a megvalósult innováció, illetve a részvételi alapú gyakorlati tevékenységből származó produktum részletes ismertetését. Innováció és produktum leírása: A létrejött mű, termék vagy szolgáltatás (pl. módszertani kézikönyv, segédeszköz, akadálymentesített platform, kidolgozott szolgáltatási protokoll) részletes bemutatása, hangsúlyozva annak gyakorlati hasznosulását. A fejlesztés és a közös alkotófolyamat megismerését segítő fotók, videók, weboldal-linkek vagy digitális bemutatók mellékelése, melyek igazolják az érintettekkel való érdemi együttműködést. Annak bemutatása, hogy a jelölt eredményeit és tevékenységét a nyilvánosság számára transzparens módon, széles körben hozzáférhetővé teszi (közösségi média aktivitás, társadalmi szerepvállalás és egyéb nyilvános megjelenések révén). A jelölést erősíti a jelölt tevékenységének társadalmi elismertsége alátámasztása.

Egy természetes személy, közösség, szervezet, intézmény, évente maximum 2 szakember jelölésére jogosult.

A Göncz Árpádné-díjra történő jelölések bírálatának folyamata:

- A beérkezett jelöléseket első körben az ELTE BGGYK oktatói, participatív oktatói és a KézenFogva Alapítvány munkatársaiból felállított, maximum 5 tagú testület tekinti át, melynek elnöke a KézenFogva Alapítvány valamely kuratóriumi tagja. Ezt követően e testület elnöke az első körös bírálati folyamatban kiválasztott jelöléseket (maximum 3-3), illetve a hozzájuk tartozó dokumentációt az ELTE BGGYK tudományos és stratégiai ügyekért felelős dékánhelyettesének és a KézenFogva Alapítvány ügyvezető igazgatójának küldi meg minden naptári év **augusztus 1-jéig**.
- Az első körben kiválasztásra kerülő (évente maximum 3-3) jelölés értékelésének második köréhez az ELTE BGGYK tudományos és stratégiai ügyekért felelős dékánhelyettese, valamint a KézenFogva Alapítvány ügyvezetője egy - a díjalapításban érintett intézménytől és szervezettől független – a tudomány, a művészeti élet, valamint a média területén működő közéleti szereplőkből álló 3 tagú ad hoc bizottságot kér fel, amely véleményezi és rangsorolja a jelöléseket minden naptári év szeptember 15-ig.
- A jelölő személyeket, szervezeteket és intézményeket az ELTE BGGYK tudományos és stratégiai ügyekért felelős dékánhelyettese és a KézenFogva Alapítvány ügyvezető igazgatója az ELTE BGGYK és a KézenFogva Alapítvány honlapján közzétett módon értesíti a második körös bírálati bizottság döntéséről minden naptári év október 30-ig.

A Göncz Árpádné-díj átadása:

A Göncz Árpádné-díjat az ELTE BGGYK mindenkori dékánja és a KézenFogva Alapítvány alapító tagja, Göncz Annamária minden naptári évben a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából az ELTE BGGYK-n megrendezésre kerülő konferencián adja át a díjazottaknak. A díjátadó ünnepség keretében a Kar dékánja ismerteti Göncz Árpádné életútját.

A díjak nyertesei innovatív munkásságuk összefoglalásaként rövid bemutató előadás megtartására kapnak felkérést a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából megrendezésre kerülő, éves kari tudományos konferencián.

A Göncz Árpádné-díj alapító okiratát az ELTE BGGYK Kari Tanácsa 2023. november 29-i ülésén véleményezte és a Kari Tanács 20/2023 (XI.29) sz. határozatával lépett hatályba.

A módosításokkal egységes szerkezetben elfogadva:

Budapest, 2026. március 31.

Az alapítók nevében:

dr. habil Papp Gabriella

főiskolai tanár, dékán

ELTE BGGYK

sk. Pordán Ákos sk.

ügyvezető igazgató

KézenFogva Alapítvány